

RAMAZAN'IN SON ON GÜNÜNDE YAPILMASI GEREKENLER

es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühû.

Aziz ve sevgili Ak-Televizyon izleyicileri ve Ak-Radyo dinleyicileri!

Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Allah Teâlâ Hazretleri Ramazan ayının feyzinden, bereketinden, mânevi ikramlarından, ihsanlarından cümlenizi istifade eden, Ramazan'dan faydalanan, yararlanan, Ramazanda kazanan kullarından eylesin... Mahrum kalan kullarından eylemesin...

a. Ramazan'ın Son On Günü

Bugünden itibaren Ramazan'ın son on gününe giriyoruz. Araplar ayları kendi adetlerine göre ayı üç bölüme ayırırlar. Birinci on günlük bölüm, ikinci on günlük bölüm, üçüncü on günlük bölüm diye... Ay 29 çekip, en son bölümü 9 gün olsa bile, onun adı yine *aşrû'l-evâhir*'dir, yâni son on gündür.

Şimdi Ramazan'ın el-aşrû'l-evâhirine, son on gününe giriyoruz. Başı geçti, ortası geçti, sonuncu on güne giriyoruz. Bu çokönemli...

Çünkü biliyorsunuz senenin ayları içinde Üç Aylar'ın çok önemi var. Recep, Şaban, Ramazan üç mübarek ay, bunların çok önemi var. Bu Üç Aylar'ın içinde Ramazan'ın daha büyük önemi var.

Çünkü Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz:

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ¹
(*Allâhümme bârik lenâ fî Racebin ve Şa'bân, ve belliğnâ Ramadân*) “Yâ Rabbi; bize Recep ayını mübarek eyle, Şaban ayını mübarek eyle, bereketli eyle; ve bizi sağlıklı, afiyetle, saadetle, selametle Ramazan ayına ulaştır, eriştir!” diye dua ederdi.

Demek ki Ramazan daha önemli, ulaşılması gereken ana hedef olmuş oluyor.

Ramazan'ın son on günü de, Ramazan'ın daha önemli kısmıdır. (*el-aşrû'l-evâhir min şehri Ramadân*) Ramazan ayından son on gün çok önemlidir. Şimdi o son on gününe, bu cumadan sonra giriyoruz. Daha doğrusu, bu cuma

¹ Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 4/180 (2346); *Râmûzu'l-Ehâdîs*, 532/10.

gününün ikindisi ile orta on gün bitiyor, akşam ezanıyla beraber son on gün başlıyor.

Bu son on gün fevkalade önemlidir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz, kendisi Allah'ın en sevgili kulu, en büyük iltifatlara, mükâfatlara, makamlara nâil olmuş kulu olduğu halde, Üç Aylar gelince halini değiştirir ibadetlerini arttırırdı. Ama Ramazan'ın son on günü gelince daha da gayrete gelirdi; hatta yatağına girmezdi mübarek Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz. Onunla ilgili bir iki hadis-i şerifi önce okumak istiyorum.

Ahmed b. Hanbel'in, İmam Müslim'in, İmam Tirmizî'nin, İmam İbn Mâce'nin, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in mübarek kızı, Peygamber Efendimiz'in mübarek genç zevcesi Aişe-i Sıddîka Vâlidemiz'den rivayet ettiklerine göre Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz Ramazan'ın son on gününde, ibadete düşkünlüğünü arttırırdı:

كَانَ يَجْتَهِدُ فِي الْعَشْرِ الْآخِرِ مَا لَا يَجْتَهِدُ
فِي غَيْرِهَا²

² Müslim, "İ'tikaf", 8 (1175); *Râmûzu'l-Ehâdîs*, 551/13.

(*Kâne yectehidü fi'l-aşri'l-evâhiri, mâ lâ yectehidü fî ğayrihâ.*) “Ramazan’ın son on günü girdiği zaman, başka zamanlarda yapmadığı miktar ve ölçüde ibadet ve tâatini daha da arttırırdı.”

Mübarek zaten Allah’ın en sevgili kulu, Makâm-ı Mahmud’un sahibi, Seyyidü’l-evvelîne ve’l-âhirîn, insanların, kâinatın serveri, peygamberlerin önderi... Ona rağmen aşk ile, şevk ile, muhabbetullah ile, şevkullah ile böyle Ramazan’ın son on gününde çalışırdı.

b. Peygamberimiz’in Ailesini Uyarması

Yine Buhârî’nin, Müslim’in, Ebû Dâvud ve Nesâî’nin —ki bunlar *Sıhah-ı Sitte*’nin sahiplerinden dört tanesi— Aişe-i Sıddîka Vâlidemiz’den rivayet ettiği bir başka sahih hadis-i şerifi okuyalım:

كَانَ إِذَا دَخَلَ الْعَشْرُ شَدَّ مِئْزَرَهُ وَأَحْيَا لَيْلَهُ
وَأَيَّقَظَ أَهْلَهُ³

Hazret-i Aişe Vâlidemiz buyurmuş ki:

“Ramazan’ın son on günü geldiği zaman, (*şedde mi’zerahû*) artık Peygamber Efendimiz gayretini çok daha da fazla arttırırdı.”

³ Buhârî, “Salâtü’t-Terâvîh”, 6 (1920); *Râmûzu’l-Ehâdis*, 533/2.

Sanki böyle çok mühim iş yapacak, çok çalışacak insanın eteklerini toplayıp, paçalarını sıvadığı gibi, kollarını sıvadığı gibi bir ifade bu, (*şedde mi'zerahû*) demek. Büyük bir gayrete gelirdi. Zaten her günü, gecesini ibadetle geçtiği halde artık müstesnâ bir şekilde itikâfa yönelirdi.

(*Ve ahyâ leylehû*) “Gecesini ihyâ ederdi. Yâni geceleyin uyku uyumaz; namaz kılarak, ibadet ve niyazda bulunarak zamanını geçirirdi.” İki...

Üçüncü cümlesi: (*Ve eykaza ehlehû.*) “Ailesi efradını da uykudan uyandırır. ‘Hadi bakalım, siz de bu sevaplardan istifade edin, siz de kaçırmayın bu güzel imkânları; siz de çalışın, çabalayın!’ diyerek ailesi efradını da kaldırırdı.”

Burada bizim için ibretler olduğundan dolayı söylüyorum. Bizim de hanımımızı, çoluk çocuğumuzu böylece kaldırmamız gerektiği, onun sünnet olduğu anlaşılıyor. Hatta biliyorsunuz, gece ibadetine kalkmakta insan, uykusu olduğu için kendisi zorlanabilir; yardım edersen, müteşekkire olur yardım eden kimseye...

Kalkamazsa eşi, efendisi yüzüne şaka olarak, “Haydi uyan bakalım!” diye su serpiverecek. Hanım kalktı da, sahur yemeklerini yaptı vs. Erkek çok yorgun, kalkamıyor. Erkeği kaldırmak için de hanım yüzüne su serpiverecek, bir latîfe olsun ve uyansın diye... Bu gece ibadetinde kalkma konusunda hadis-i şerifler var.

Gece ibadeti zaten güzel! Senenin hangi zamanında olursa olsun, geceleyin ibadete kalkmak güzel bir şey...

رَكْعَتَانِ مِنَ اللَّيْلِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا

(*Rak'atâni mine'l-leyl*) “Geceleyin iki rekât namaz, (*hayrun mine'd-dünyâ ve mâ fîhâ*) dünyadan da, dünyanın içindeki her türlü maddî zenginlikten de, imkândan da daha iyidir, daha hayırlıdır.” diye Peygamber Efendimiz zaten söylüyor.

Gece çok güzel! Hele gecenin sonu, seher vakti denilen imsaktan önceki zamanı, çok daha önemli ve kıymetli... Zaten o zamanlar Peygamber Efendimiz teheccüd namazına kalkardı, ashâb-ı kirâm kalkardı. Evliyâullah kalkmışlardır, hep bu vazifeleri yapa gelmişlerdir.

Hele Ramazan'ın son on günü gelince, Peygamber Efendimiz yatağına girmezdi. Bir...

“İbadet kişisel bir şey; kimseye karışmamak lazım, sessiz sedasız ibadet etmek lazım! zaten geceleyin de herkes uykuda oluyor, kimse görmeden yapılıyor bu ibadet...”

Öyle ama, Peygamber Efendimiz ailesini de kaldırırdı. Ailesine, efradına da acıdığı için onları da sevdiği için onlar mahrum kalmasın diye, onları da kaldırırdı. Bu da önemli, buna da dikkat etmenizi istiyorum. Demek ki çoluk çocuğunuzu alıştıracaksınız ibadete... Hele gece ibadetine...

Hocamızın kız kardeşi, rahmetli halamız anlatmıştı. Ben de size birkaç sefer nakletmiştim, hatırlarsınız. Medine-i Münevvere’de iken, geceleyin teheccüd ezanı okunuyormuş; evin genç gelini beşikte olan çocuğu gitmiş, kaldırmış. Hala da demiş ki:

“Niye uyandırırıyorsun küçük çocuğu?..”

“Ee, ezan okunuyor! “

“Olsun, küçük çocuk, daha bebek, uyuyor mışıl mışıl... O kaldırılır mı?..”

“Ben onu kaldırmazsam, efendim kızar.” demiş.

Neden kızıyor efendisi?.. Çocuk o vakitte uyumamaya alışacak, bedeni de alışacak. Yâni o saatte uyanacak.

İnsanoğlu her şeye alışır. Bakın, kutuplarda da yaşıyor, Ekvator'da da yaşıyor. En soğuk yerlerde de yaşıyor, en sıcak yerlerde de yaşıyor. Her şeye alışır insanoğlu...

Geceleyin kalkmaya alışır, gecenin o vakti çok kıymetlidir, kalkar ve sevabı kazanır. Kalkmazsa, feyizler, bereketler, sevaplar geceleyin dağıtıldığı için pazar kalkar, ortada çör çöp kalır. Alan alır, kazanan kazanır. O da kalkar ama, iş işten geçmiş olur. İş işten geçtikten sonra kalkmanın ne kıymeti var?..

Sabah namazından önce, teheccüde kalkardı sahabe-i kirâm... İşte Peygamber Efendimiz de bu son on günde, böyle eşini, ailesini, çoluk çocuğunu da kaldırırdı. Bunu öğrenmiş olduk. Biz de inşallah çoluk çocuğumuzla, aşk ile, şevk ile, aile boyu tatlı ibadetler ederiz.

c. Peygamberimiz'in İtikâfa Girmesi

Sonra bir adet-i seniyyesi daha vardı Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in... Enes *radıyallahu anh*'dan Hanbelî mezhebinin imamı ve aynı zamanda büyük âlim olan, Ahmed b. Hanbel rivayet etmiş:

كَانَ إِذَا كَانَ مُقِيمًا إِيْتَكَفَ الْعَشْرَ الْوَاخِرَ
مِنْ رَمَضَانَ وَإِذَا سَافَرَ إِيْتَكَفَ

مِنَ الْعَامِ الْمُقْبِلِ عِشْرِينَ⁴

(*Kâne izâ kâne mukîmen*) “Peygamber

Efendimiz seferde olmadığı zaman, Medine-i Münevvere’de bulunduğu zaman, mukîm halinde, ikâmet halinde bulunduğu zaman; (*i’tেকেfe’l-aşra’l-evâhira min Ramadân*) Ramazan’ın son on gününde itikâfa girerdi.”

Biliyorsunuz, Medine-i Münevvere’ye gitmiş olanlar çok iyi hatırlayacaklar, Peygamber Efendimiz’in odaları, hücre-i saadeti mescide bitişikti. Türbesi zaten vefat ettiği odasıdır. O kadar yakın olduğu halde eve gitmezdi, evi bırakırdı Peygamber Efendimiz, camiye giderdi. Camide yatar kalkardı, camide itikâf ederdi. Yâni, ailesinden de ayrılmış oluyor. Artık tamâmen kendisini, zamanını Cenâb-ı Rabbü’l-İzzet’in ibadet ve taatine tahsis etmiş oluyor. Mukim olduğu zaman böyle yapardı.

(*Ve izâ sâfera*) “Ama bir yolculuk, bir savaş, bir cihat, bir iş dolayısıyla müsaferet halindeyse, sefer halindeyse, o Ramazan’ın son on gününde yapamamışsa itikâfı; (*i’tেকেfe*

⁴ Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 19/74 (12017); *Râmûzu’l-Ehâdis*, 539/9.

mine'l-âmi'l-mukbili ısrîn) öndeki senede, gelen senede Ramazan geldiği zaman, bu sefer on gün değil yirmi gün itikâf yapardı.”

Tabi yirmi gün yapması, demek ki ötekisini kendisine bir vazife biliyor. O zaman sefer dolayısıyla yapamadığından, şimdi onu telafi etmek için yirmi gün yapıyor demek. Buradan da anlıyoruz ki, itikâf icap ederse daha fazla olabilir.

Biliyorsunuz itikâf on günlük büyük bir ibadettir. Ama ondan büyük bir ibadet daha var, o da *halvet... Halvet* de kırk gündür. *Erbaîn* deniliyor kırk gün olduğundan dolayı... Kur'ân-ı Kerîm'de de işaretleri var. *Mûsâ aleyhisselam* Tur Dağı'na çıkmış, otuz gün kalmış. On gün daha eklemiş, kırk gün olmuş.

Halvet, insanın eğitimi için mânevi terbiyesi, gelişmesi, makâmâta ermesi, nefsini ıslah etmesi için en uzun boylu ibadet odur. Kırk gün halvet... Ee, onu yapamayan, hiç olmazsa Ramazan'ın son on gününde bu itikâfları yapmalı... Belki bu on günler, on günler birikince kırk da eder, daha fazla da edebilir.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz, her yıl bu itikâfı yapmış. Bir kere sinde mescide gelmiş bakmış ki, mescidin

içinde özel bölmeler yapılmış, çadırcıklar kurulmuş.

“Bunlar ne?” demiş.

Hanımlarının da itikâfa girdiğini öğrenmiş. O zaman, kadın erkek aynı mescitte karma bir şekilde yapmak istemediği için; zaten bu itikâf ibadeti kadının erkekten, erkeğin kadından gece de ayrı olarak ibadet etmesi için olduğundan, o zaman yapmamış ve Şevval ayında telafi etmiş. Yâni, Ramazan Bayramı’ndan sonra o itikâfını yapmış. Hanımlar o sene mescidin içinde itikâf etmişler.

Hanımların itikâf yeri nedir?.. Evlerinin bir odasıdır. Evin sakin bir odasını kendilerine mescit edinirler, orada ibadet ve taat ederler.

Ankara’da çok sevdiğimiz bir tanıdığımız vardı. Zengin, imkânları da var... Herkesin imkânı olmayabiliyor. Güzel bir odasını kendisine mescit yapmış. Seccadesi, kıblesi, Kur’ân-ı Kerîmleri, dini kitapları... İnsan içeriye girdiği zaman, rahat ve huzur içinde mânevi bir aleme dalıp gidiyor.

Hanımlar evlerinde itikâf eder. Erkekler cuma namazı kılınan bir mescitte itikâf ederlerse, cuma günü çıkmak zorunda kalmazlar.

Ama mahalle mescidinde de imam olan, müezzin olan her mescitte itikâf yapılabilir, caizdir.

İtikâfın en güzeli Mekke-i Mükerreme’de Mescid-i Haram’da, Medine-i Münevvere’de Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in Mescid-i Saadet’inde olanıdır. Mescid-i Saadet’te bir namaz, başka yerin bin namazına bedel... Mescid-i Haram’da, Kâbe’nin olduğu mescitte kılınan bir namaz, başka yerdekenden yüz bin misli...

Hocamız da ömrünün ahirinde Mekke-i Mükerreme’de Mescid-i Haram’da kırk gün halvet yapmıştı. Bu ne demektir?.. Yüz bin halvet yapmış gibi, Allah büyük mükâfatlar ihsan etmiştir diye insan ne kadar imreniyor...

Allah hepimize güzel ibadetler yapmayı nasip eylesin...

d. Kadir Gecesi

Demek ki sevgili izleyiciler ve dinleyiciler! İnsanın Allah Teâlâ Hazretleri’ne aşkını, şevkini, kulluğunu, duygularını, niyazlarını sunmak için onunla baş başa kalmanın gittikçe yoğunlaştığı mevsim Üç Aylar, Üç Aylar’ın sonu Ramazan, Ramazan’ın sonu son on gün...

Bu son on günde bir başka incelik, özellik daha var. Her zaman itikâf yapılabilir, senenin

her zamanında, Recep ve Şaban aylarında da yapılabilir ama, Ramazan'ın son gününde itikâf yapmanın ayrı bir önemi var. Selman *radıyalahu anh* anlatıyor:

Ramazan yaklaştığı zaman, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz çıktı minbere, hutbe irad etti:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ أَظْلَكُمُ شَهْرٌ عَظِيمٌ مُبَارَكٌ

شَهْرٌ فِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ⁵

(*Yâ ʿeyyühe'n-nâs! Kad ezalleküm şehrun azîmün mübâarakün*) “Büyük bir ayın gölgesi üzerinize düşmek üzere; Ramazan ayı geliyor, mübarek ay geliyor. Bu muazzam bir aydır. (*Şehrun fîhi leyletün hayrun min elfi şehri*) İçinde bir gece vardır ki, bin aydan daha hayırlıdır.” Yâni 1000 ay, 83 sene ediyor. Bir ömre bedel, bir ömre değer bir gece, yâni Kadir Gecesi... Kur'ân-ı Kerîm'de de Kadir Sûresi'nde işaret edilmiş, aynen öyledir.

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ⁶

⁵ İbn Huzeyme, *Sahîh*, 3/191 (1887).

⁶ 97/Kadir, 3.

(*Leyletü'l-kadri hayrun min elfi şehrin*)

"Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır." diye ayetle kesin olarak sabit.

Bazıları derler ki:

"Böyle ibadetlere fazla sevapları söyleyen hadisler, biraz şevk ve ibadet aşkı artsın diye ortaya atılmış olabilir."

Öyle değil! Bak, sahih olarak Kur'ân'da da var, hadis-i şerifte de var.

Şimdi bu, içinde Kadir Gecesi olduğundan; Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* de, Kadir Gecesi'nin Ramazan'ın son on gününde, özellikle 21, 23, 25, 27 gibi tek günlerde aranmasını tavsiye buyurduğundan, bu son on günde itikâfa giren, Kadir Gecesi'ni de itikâfta yakalamış oluyor. O da çok güzel...

Fakat biliyorsunuz, duyuyorsunuz, belde-lerden beldelere ihtilaf oluyor, bir gün önce, bir gün sonra Ramazan olabiliyor. Hangi gün 27'siydi, hangi gün 26'sıydı, o bile bazen yanlış bir hesapla veyahut o beldenin kararına göre öteki beldeden farklı oluyor. Birisinin isabetli, birisinin isabetsiz olma durumu var. Onun için işin en iyisi işi sağlama bağlamak, son on gününde ibadet etmek.

Şimdi aziz ve sevgili kardeşlerim, bazı insanlar bilemezler. Cenâb-ı Mevlâ ile kulluğunu nasıl yapacak; niyazını, münâcaatını, yakarışını, yalvarmasını, kulluğunu nasıl yapacak, birçokları bunu bilmez. İslâm bunu öğretiyor. Yâni aşık-ı sâdıkları yetiştiren bir din İslâm... Yunus Emre'den, Mevlânâ'dan, Eşrefoğlu Rûmî'den, ilahilerinden bildiğimiz o aşk, o muhabbetullah; işte İslâm onu kazandırıyor.

O güzel aşk-u şevk, Allah'la bir olmak, tenhalarda Cenâb-ı Mevlâ'yı, vacipü'l-Vücud Hazretleri'ni, her yerde hâzır ve nâzır olan Allah Teâlâ Hazretleri'nin varlığını hissedip, ona yakından ibadet ederek, gözyaşları dökerek güzel kulluk etmek; işte bu itikâf onun bir vesilesidir.

Onun için itikâfı size hatırlatacak bir konuşma yapmak istedim. Bir de itikâfın sevabıyla ilgili iki hadis-i şerif daha okuyarak, hadis-i şeriflerimi beşe tamamlamak istiyorum.

e. İtikâfın Sevabı

Taberânî'nin Ali b. Hüseyin'in babasından, yâni Hazret-i Hüseyin Efendimiz'den rivayet ettiğine göre Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz buyuruyor ki:

إِعْتِكَافُ عَشْرِ فِي رَمَضانَ كَحَجَّتَيْنِ وَعُمْرَتَيْنِ⁷

(l'tikâfû aşrin fî Ramedân) “Ramazanın

son on gününde itikâf etmek, (ke-hacceteyni ve umrateyn) iki hac ve iki umre yapmak kadar sevaplıdır.”

Eh hacca gidemeyenler, parası olmayanlar, izin alamayanlar, işi müsait olmayanlar, bakın işte çeşitli imkânlar var! Cenâb-ı Hak garibanları, fukarayı da nasıl sevaplara eriştirecek yolları nasip etmiş. Allah Teâlâ Hazretleri onlardan faydalanmayı bilip, faydalanmayı nasip eylesin...

Nihayet sonuncu bir hadis-i şerifi, İbn Abbas radiyallahu anh rivayet etmiş Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'den.

Bu hadis-i şerifin mübarek metni şöyle:

الْمُعْتِكُفُ يَعْكَفُ الذُّنُوبَ وَيُجْرِي لَهُ مِنَ الْأَجْرِ
كَأَجْرِ عَامِلِ الْحَسَنَاتِ كُلِّهَا⁸

⁷ Taberânî, Mü'cemü'l-Kebîr, 3/128 (2888); Râmûzu'l-Ehâdîs, 74/1.

⁸ İbn Mâce, “Sıyâm”, 68 (1781); Râmûzu'l-Ehâdîs, 236/10.

(*el-mu'tekifü ya'küfü'z-zünûbe*, ve *yücrâ lehû mine'l-ecri keecri âmili'l-hasenâti kül-lihâ*.)

Biliyorsunuz, *mu'tekif*, itikâf yapan kimse demek. *Akif* de denilir. Hani Mehmed Akif Ersoy var ya, İstiklâl Marşımızın ibarelerini yazan milli şairimiz, Allah rahmet eylesin, Mehmed Akif... *Akif* ne demek?.. İtikâf eden, yâni çok ibadet eden, kendisini belirli zamanlarda mescide tahsis edip, vaktini zamanını ibadete tahsis edip, mescitte kalıp, yatıp kalkıp Cenâb-ı Hakka ibadet eyleyen kimse demek... *Akif* de aynı mânâyâ, *mu'tekif* de aynı mânâyâ.

(*el-mu'tekifü*) “İtikâf yapan kimse, (*ya'küfü'z-zünûb*) günahlarını durdurur.” *A'kefe-ya'küfü*; durdurmak demek. Yâni günahları afv-ü mağfiret olur, günahların işi biter manasına.

Bir de insan itikâf ettiği zaman günahlardan uzak kalmış oluyor. Mescid Allah'ın kalesi, mânevi bir kale; orada şeytanın çeşitli aldatmaları ihtimali az oluyor gibi ama, o düz bir mana olur.

Zâten günah işleyen, kendisini tutmasını bilmezse, mescitte de gıybet eder, dedikodu eder, başka şeyler yapar, başkasını ayıplar,

yine günaha girebilir. Günah her yerde tehlike olarak mevcut...

Günahlarını affettirir, günahlarını durdurmuş olur, sildirmiş olur, menetmiş olur; günahlar artık hesaba girmez. Yâni, günahlarından temizleniyor mu'tekif. Bir...

(*Ve yücrâ lehû mine'l-ecr*) “Onun sevabı nasıl verilir? Ecirden ona ne gibi sevaplar kaydolunur, yazılır, akıtılır?.. (*Ke-ecri âmili'l-hâsenâti küllihâ.*) Bütün iyi amelleri, hasenâtın hepsini icrâ eden, îfâ eden kimse ne sevaplar alıyorsa, o sevapları alır.”

Şöyle hasenâtın çeşitlerini düşünelim: Hasenât nedir?.. Namazdır. Namaz var itikâfta... Oruçtur. Oruç var itikâfta... Zikirdir. Zikir var itikâfta... Cihattır. Nefisle cihat orucun içinde mevcut... Dua, tazarru ibadetin özü; tefekkür ibadetin özü, sükût ibadetin kaynağı sebebi, kendisi de ibadet... Hakikaten her şey var. Allah da hepsinin mükâfatını kat kat fazla veriyor.

Biliyorsunuz, Ramazan'da mükâfat kat kat fazla veriliyor. Hatta bir insan tahakkuk etmiş olan zekatını Ramazan'da da verebilir, Şevval'de de verebilir, Recep'de, Şaban'da da verebilir ama; Ramazan'da verdiği zaman, en

aşağı yetmiş kat daha fazla sevap oluyor. Onun için zekatları da vermeyi bu arada hatırlatmış oluverelim.

Demek ki itikâf eden kimsenin günahları silinir. Bir de eciri, bütün iyilikleri yapmış insanın eciri gibi olur. Öyle ecirler, sevaplar ona akıtılır, sevap hazinesi zenginleşir. Defterine bu güzel sevaplar yazılır demek oluyor.

f. Dinimizin Kıymetini Bilelim!

Allah Teâlâ Hazretleri dinimizin kıymetini, önemini, ne kadar güzel bir din olduğunu bilmeyi nasip etsin... Mücevherin kıymetini kuyumcu bilir. Çocuk, eline elmas versen atar, kıymetini bilmez. Belki bir saplı şekere, yalamalı şekere tercih eder. “Şunu ver bana, ben de sana şeker vereyim!” dese, en kıymetli mücevheratı verir. Çünkü kıymetini bilmez.

Önce güzel şeyin kıymetini bilmek lazım! İslâm en güzel din... En güzel ibadetler var, en mantıklı ibadetler var... Alem onun için Müslüman oluyor, İslâm’ı bunun için öğüyor, methediyor. İslâm’ın kıymetini bilelim! Kur’ân-ı Kerîm’in önemini, kıymetini bilelim!

Hayatın kıymetini bilelim! Çünkü hayat bir fırsattır. Allah’ın rızasını kazanmak için çalışa-

cak insan... Bu fırsatlar değ erlendirilmez ka-
arsa, bir daha ele geçmez. Ahirette cezayı e-
kecek insanlar, “Keşke dünyaya tekrar döndü-
r lsek, o zaman iyi kul olacaėız!” diyecekler
ama, geri dönmek yok... Geri dönüşü olmayan
bir yol bu yol...

O bakımdan aziz ve sevgili kardeşlerim,
hayatın da kıymetini bilmek lazım, İslâm’ın da
kıymetini bilmek lazım! Hayatın değ erlenmesi,
hayatı İslâm’ca, Müslümanca yaşadığı zaman
oluyor. Onun için güzelce, Müslümanca yařa-
maya gayret edelim!

Kur’ân-ı Kerîm’i okuyalım! M nasını oku-
yalım, okutalım! Çoluk ocuėumuzu hafız ye-
tiştirelim! Onların da başına, kendimizin de ba-
şına ta giydirmiş oluruz, nurdan taşlarla ta-
lanmıř oluruz.

Kur’ân-ı Kerîm’in ahk mını öğrenince,
ahk mını da uygulayalım! Çünkü Allah Teâlâ
Hazretleri’nin kullarına emirleri, yasakları,
dünyanın ve ahiretin saadetinin anahtarı, hepsi
onun içinde... şeriatın ahk mı da onda, her şey
Kur’ân-ı Kerîm’de... Kur’ân’ı öğrenelim, ilmi-
hali öėrenelim!..

şimdi bazı kardeşlerim soruyorlar:

“İtik fta ne yapalım?..”

İtikâftaki insanların durumuna göre söylemek lazım söylenecek tavsiyeleri ama, durumuna bakıyorum, diyorum ki:

“*Mecmaü’l-Âdâb*’ı okuyacaksın! On güne böleceksin, her gün bir bölümünü okuyarak hızlı hızlı bir kere *Mecmaü’l-Âdâb*’ı tamamlayacaksın!” diyorum.

Neden?.. *Mecmaü’l-Âdâb*’da, hadis ve sünnet-i seniyyeye göre bir şeyi nasıl yapmanın gerektiğine dair çok güzel bilgiler var; öğrensinler. Onları öğrenmeden yalan yanlış işler yapıyor insanlar; sevap yapacağız derken, günaha giriyorlar.

O bakımdan her şeyin başı ilim... İlim öğrenirse, ilmine göre de amel ederse, çok mükâfat kazanır. İlim öğrenmezse, kaş yapayım derken göz çıkarıp, işleri berbat edebilir; kendisi de sevap almaz. Hatta oruç tutar; akşama kadar aç kalmaktan başka eline bir şey geçmez. Gece ibadete kalkar, uykusuz kalmaktan başka eline bir şey geçmez. Onun için her şeyin usûlünü, ilmini güzelce öğrenmek ve çoluk çocuğumuza öğretmek lazım!

Çoluk çocuğumuzu da namaza, niyaza ibadete kaldırmak, iştirak ettirmek, alıştırmak lazım! Eğitim olmazsa, alıştırma olmazsa kötü

şeylere alışıyor. Sonra bu alışılan kötü şeyler de ikinci bir tabiat haline geliyor, huy haline geliyor insanda... Eskiden öyle değildi, öyle alışınca, o da bir ikinci tabiat oluyor. Ondan artık vazgeçmiyor.

Kötü huylara alışmışsa, Allah da onun cezası olarak kalbini mühürlüyor, kulağını mühürlüyor; gerçekleri duymaz oluyor, idrak etmez oluyor, anlamaz oluyor. Anlayışsız, idraksiz bir kimse oluyor. Dünyası ahireti de mahvoluyor.

Aynı şekilde iyi işlere alıştığı zaman da mütmainne oluyor, artık istikrarlı bir Müslüman oluyor. Hiç iyilikten dönmeyen, her yerde, her zaman iyilik yapan bir insan durumuna geliyor.

O bakımdan, kendimizi mütmainne, istikrarlı insan durumuna getirmeye çalışalım! Allah Teâlâ Hazretleri yardımcımız olsun... Tevfikini refîk etsin, lütfeylesin... Hakkı hak olarak görüp ona uymayı, bâtilı bâtil olarak görüp ondan sakınıp korunmayı nasip eylesin...

Hülâsası işin: Bu fânî dünya hayatı, imtihan alemi sona erdiği zaman; ecel gelip, vâde yetip insan ahirete göçtüğü zaman, Rabbimiz cümlemizi iman ile ahirete göçenlerden eylesin... Rızasına erenlerden eylesin... Cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin...

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri ve Ak-
Televizyon izleyicileri;
*es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve
berakâtühû.*

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
20 Ramazan 1419 / 8 Ocak 1999
AVUSTRALYA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak
ulaşmak için tıklayınız.](#)

